

Teaching Guide

Identifying Data					2016/17
Subject (*)	Anatomía	Code	750G01001		
Study programme	Grao en Enfermaría				
Descriptors					
Cycle	Period	Year	Type	Credits	
Graduate	Yearly	First	FB	9	
Language	SpanishGalician				
Teaching method	Face-to-face				
Prerequisites					
Department	Ciencias da Saúde				
Coordinador		E-mail			
Lecturers	Castro Pastor, Avelino	E-mail	avelino.castro.pastor@udc.es		
Web	moodle.udc.es				
General description	O alumno deberá coñecer a anatomía humana e o estudo dos diferentes órganos, aparellos e sistemas. Esplacnoloxía vascular e nerviosa. Eixos , planos e rexións corporais.				

Study programme competences

Code	Study programme competences
A1	Coñecer e identificar a estrutura e función do corpo humano.
B1	Aprender a aprender.
B7	Comunicarse de maneira efectiva en un entorno de traballo.
B8	Capacidade de análise e sínteses.
B15	Capacidade para comunicarse con persoas non expertas na materia.
B19	Coñecementos de informática relativos ao ambiente de estudo.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C9	CB1 Que os estudantes demostraran posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parta da base da educación secundaria xeral, e sólese atopar a un nivel que, si ben se apoia en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda dun campo de estudo.

Learning outcomes

Learning outcomes	Study programme competences		
Describir a estrutura, morfoloxía e función dos distintos órganos e sistemas corporais humanos e as súas relacións en condicións de normalidade.	A1	B1 B8 B19	C1 C7 C9
Utilizar a terminoloxía técnica anatómica como instrumento de comunicación. Capacidade para unha comunicación eficaz con profesionais sanitarios, pacientes, familias e grupos sociais, incluída aqueles con dificultades de comunicación.	A1	B1 B7 B8 B15 B19	C1 C7 C9

Contents

Topic	Sub-topic

MÓDULO TEÓRICO

MODULO 1. - XENERALIDADES.

MÓDULO 2. - EMBRIOLOXÍA

MÓDULO 3. - SISTEMA LOCOMOTOR.

MÓDULO 4. - SISTEMA CARDIOCIRCULATORIO.

MÓDULO 5. - ESPLACNOLOXÍA

MÓDULO 6. - NEUROANATOMÍA.

MÓDULO 7. - ESTESIOLOXÍA.

MÓDULO PRÁCTICO

PROCEDEMENTO 1. - Identificación de estruturas anatómicas

PROCEDEMENTO 2. - exposición de traballos.

MÓDULO TEÓRICO

MODULO 1. - XENERALIDADES.

- Concepto

- Niveis de organización estrutural

- Características do organismo humano

- Termos anatómicos

MÓDULO 2. - EMBRIOLOXÍA

- Desenvolvemento embrionario. Período embrionario. Período fetal.

MÓDULO 3. - SISTEMA LOCOMOTOR.

- Osteoloxía, mioloxía, artroloxía, vascularización e inervación:

* Cranio e cara

* Columna vertebral

* Tórax

* Membro superior

* Membro inferior

MÓDULO 4. - SISTEMA CARDIOCIRCULATORIO.

- Corazón. Morfoloxía exterior.

- Corazón. Morfoloxía interior.

- Arterias.

- Veas.

- Linfáticos.

MÓDULO 5. - ESPLACNOLOXÍA

- Sistema dixestivo estrutura e relacións. Vascularización e inervación:

* Boca

* Farinx e esófago.

* Estómago.

* Páncreas, bazo, fígado e vías biliares.

* Intestino. Duodeno. Xexún-íleo. Cego e apéndice. Colon ascendente. Colon transverso. Colon descendente. Colon ileo-pélvico. Recto. Peritoneo.

- Sistema respiratorio estrutura e relacións. Vascularización e inervación:

* Larinx, traquea e bronquios.

* Pulmóns, pleuras e mediastino.

- Sistemas urinario e xenital estrutura e relacións. Vascularización e inervación:

* Ril.

* Uréter. Vexiga urinaria. Uretra masculina e feminina.

* Aparato xenital masculino.

* Aparato xenital feminino.

- Sistema endócrino:

* Glándula hipófise.

* Glándulas tiroides e paratiroide. Suprarrenal. Engano.

MÓDULO 6. - NEUROANATOMÍA.

- Introducción ao sistema nervioso. Desenvolvemento. División do sistema nervioso.
- Nervios medulares.
- Nervios craniais.
- Sistema nervioso vexetativo. Sistema nervioso parasimpático.
- A medula espiñal.
- Tronco cerebral.
- Cerebelo.
- Cerebro: telencéfalo e diencefalo.
- Vías de condución. Vías nerviosas motoras. Sensibilidade e as súas vías.
- Vías óptica, auditiva e vestibular.
- Vascularización do encéfalo.
- Estudo|Estudio das meninxes e o líquido cefalorraquídeo.

MÓDULO 7. - ESTESIOLOXÍA.

- Sentido do tacto. A pel e os seus anexos.
- Sentido do olfacto. Anatomía das foxas nasais. Vías olfactivas.
- Sentido da visión. O globo ocular. Constitución anatómica. Anexos ollo.
- Sentido da audición. Oído externo. Oído medio. Oído interno.

MÓDULO PRÁCTICO

PROCEDIMENTO 1. - Identificación de estruturas anatómicas en modelos tridimensionais, videos, software e imaxes anatómicas.

PROCEDIMENTO 2. - exposición de traballos de órganos e sistemas do corpo humano.

Planning				
Methodologies / tests	Competencies	Ordinary class hours	Student?s personal work hours	Total hours
Guest lecture / keynote speech	A1 B1 B8 B19 C1 C7 C9	30	18	48
Collaborative learning	A1 B1 B7 B8 B19 C1 C7 C9	12	18	30
Oral presentation	A1 B1 B7 B8 B15 B19 C1 C7 C9	4	12	16
Supervised projects	A1 B1 B7 B8 B19 C1 C7 C9	14	54	68
Objective test	A1 B1 B8 C1 C7 C9	3	30	33
Personalized attention		30	0	30

(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies	
Methodologies	Description
Guest lecture / keynote speech	Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución de algunhas preguntas dirixidas aos estudantes, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe.
Collaborative learning	Conxunto de procedementos de ensino-aprendizaxe guiados de forma presencial e/ou apoiados con tecnoloxías da información e as comunicacións, que se basean na organización da clase en pequenos grupos nos que o alumnado traballa conxuntamente na resolución de tarefas asignadas polo profesorado para optimizar a súa propia aprendizaxe e a dos outros membros do grupo.
Oral presentation	expoñer publicamente un traballo sobre un dos órganos ou sistemas do corpo humano dirixido cara a profesionais sanitarios, pacientes, familias e grupos sociais, incluídos aqueles con dificultades de comunicación.
Supervised projects	realizar diferentes traballos sobre os órganos ou sistemas do corpo humano dende o punto de vista anatómico.
Objective test	constará de preguntas curtas ou test, relacionadas cos contidos teóricos, lecturas e traballos tutelados e colaborativos.

Personalized attention	
Methodologies	Description
Supervised projects	A atención personalizada vai dirixida principalmente a tutorizar aos alumnos, guiandolos a través da aprendizaxe e na realización dos seus traballos. Isto permite facer un seguimento do proceso de maduración das competencias.

Assessment			
Methodologies	Competencies	Description	Qualification
Oral presentation	A1 B1 B7 B8 B15 B19 C1 C7 C9	<p>A avaliación realizarase tendo en conta os seguintes aspectos:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.- realizar a exposición axustando os contidos ao colectivo ao cal vai dirixido. 2.- que os obxectivos establecidos sexan medibles e alcanzables. 3.- que as actividades planificadas sexan realizables e poidan ser avaliadas nun tempo determinado. 4.- evolución do traballo do alumno a través do seguimento nas titorías. <p>O traballo puntuará un mínimo de "0" e un máximo de "10", a puntuación mínima para superar a proba será de 5 puntos. a porcentaxe sobre a puntuación final da materia é 25%</p>	25

Objective test	A1 B1 B8 C1 C7 C9	Puntuará sobre un mínimo de "0" e un máximo de "10". a puntuación mínima para superar a proba será 5 puntos. A porcentaxe sobre a puntuación final da materia é 50%.	50
Supervised projects	A1 B1 B7 B8 B19 C1 C7 C9	<p>A avaliación realizarase tendo en conta os seguintes aspectos:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.- realizar o traballo axustando os contidos a unha base teórico-práctica que lle permita coñecer os distintos órganos e sistemas do corpo humano para posicionarse como futuro profesional enfermeiro. 2.- que os obxectivos establecidos que sexan medibles e alcanzables. 3.- que as actividades planificadas sexan realizables e poidan ser avaliadas nun tempo determinado. 4.- evolución do traballo do alumno a través do seguimento nas titorías. <p>O traballo puntuará un mínimo de "0" e un máximo de "10". a puntuación mínima para superar a proba será de 5 puntos. a porcentaxe sobre a puntuación final da materia é 25%</p>	25

Assessment comments

Cada unha das metodoloxías de avaliación manteranse superadas durante o mesmo curso académico sempre que superen a puntuación mínima de cada proba.

MATRICULA PARCIAL Os alumnos de matrícula parcial, deben entregar os traballos en tempo e forma que se lles solicite para ser avaliados
SEGUNDA OPORTUNIDADE E OUTRAS Os alumnos de segunda oportunidade e outras, deben entregar os traballos en tempo e forma que se lles solicite para ser avaliados
OPORTUNIDADE ADIANTADA Os alumnos da oportunidade adiantada, deben entregar os traballos en tempo e forma que se lles solicite para ser avaliados
MATRICULA DE HONRA Segundo normativa académica
NON PRESENTADO Ausencia o día da proba obxectiva

Sources of information

Basic	<ul style="list-style-type: none"> - Lippert H (1999). Anatomía. Marban - Moore KL, Dalley AF (2013). Anatomía con orientación clínica. Panamericana - Dufour M. (2003). Anatomía del aparato locomotor. Tomo 1: miembro inferior. Masson - Bouchet A, Cuilleret J. (1997). Anatomía descriptiva, topografía y funcional.. Panamericana - Gonzalo LM, Insausti R, Irujo A. (1994). Anatomía Funcional. Eunsa - Kamina P. (1997). Anatomía General. Panamericana - Gosling JA (1994). Anatomía Humana. Mosby/Doyma - Pansky B (1998). Anatomía Humana. McGraw-Hill Interamericana - Latarjet M, Ruiz Liard A (2004). Anatomía Humana. Panamericana - Rouviere H, Delmas A (2005). Anatomía Humana. Masson - Putz R, Pabst R (2006). Atlas Anatomía Humana Sobotta (I y II). Panamericana - Netter FH (2011). Colección Ciba de ilustraciones Médicas. Masson-Salvat - AAVV (2000). Esquemas de anatomía. Mini-Sobotta - Thibodeau GA, Patton KT (2011). Estructura y función del cuerpo humano.. Harcourt - Escuredo B, Sánchez JM, Borrás SX, Serrat J. (1995). Estructura y función del cuerpo humano.. McGraw-Hill Interamericana - Abrahams PH, Hutchings RT, Marks SC. (2009). Gran Atlas McMinn de Anatomía Humana.. Océano - Feneis H. (2000). Nomenclatura anatómica ilustrada. Salvat
Complementary	

Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before

Subjects that are recommended to be taken simultaneously
Bioloxía/750G01002 Fisioloxía/750G01105
Subjects that continue the syllabus
Bases para a interpretación do coñecemento científico/750G01008 Enfermaría Clínica (I y II)/750G01012 Enfermaría clínica III/750G01017 Enfermaría materno-infantil/750G01018 Enfermaría Xerontolóxica/750G01020
Other comments

(*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.